

تقدیم به آفتاب زندگیم، مرضیه؛ که اگر بر من تلبد تاریک می‌شوم.

چرا املا؟

املا و مهارت نوشتن، بخش بسیار مهمی است که اگر به‌درستی در مسیر یادگیری پویای دانش‌آموز تعریف و نهادینه شود، او در ادامه به سطح مطلوبی از سواد خواندن دست می‌یابد. در دوره دبستان، مهارت‌ها و نگرش‌های مربوط به سواد خواندن و نوشتن در خانه و مدرسه رشد می‌کند. والدین و اولیای مدرسه باید شرایط مناسبی برای یادگیری بهتر دانش‌آموز آماده کنند. شاید بتوان گفت هدف اصلی املا، ایجاد و تقویت مهارتی است که دانش‌آموز واژه‌هایی را که می‌شنود، درست، سریع، خوانا، با دقت و متناسب بنویسد. آموزش صورت درست نوشتاری کلمه‌ها و جمله‌های به‌کاررفته در بودجه‌ی آموزشی دروس ابتدایی، آموزش مطلوب نوشتاری کلمه‌های رایج و کاربردی، تشخیص اشکالات املائی دانش‌آموز و تمهید روش‌هایی برای رفع آن‌ها، رویکردهای خودآزمایی و ارزشیابی و تقویت قوه‌ی نوشتن با تمرین آموخته‌های نوشتاری و افزایش مهارت زبان‌آموزی با افزایش گنجینه‌ی واژگان کودک، بخشی از اهداف املا در دوره ابتدایی است.

اهمیت رفع موانع املا

در فرایندهای یادگیری حتماً باید به سطح یادگیری توجه شود. مهارت‌های اساسی مثل خواندن، نوشتن، شنیدن و گفتن؛ مهارت‌های سطح پایین یادگیری نظیر دقت، پرسش، کنجکاوی و...؛ و نیز مهارت‌های سطح بالای یادگیری مانند مهارت‌های عملکردی فعال، خلاقیت، درک و استدلال موضوع در ترسیم نقشه‌ی آموزشی ما بسیار مهم است. شیوه‌های آموزش املا باید به‌گونه‌ای باشد که تمام عوامل و جوانب محیطی و فشارهای عاطفی و روحی دانش‌آموز در ارزیابی پیشرفت و سیر یادگیری او لحاظ شود. برخی از اختلالات یادگیری در این حوزه شامل حافظه‌ی دیداری، حساسیت شنوایی، آموزشی، دقت، قرینه‌نویسی، وارونه‌نویسی، نارسانویسی، تمیز حافظه‌ی دیداری و حافظه‌ی توالی دیداری است. برای مثال کج‌نویسی، پرفشارنویسی، فاصله‌دار نوشتن کلمه‌ها بخشی از اختلال نارسانویسی است. پس ابتدا باید این اختلالات درمان شود تا دانش‌آموز در مسیر طبیعی آموزش قرار گیرد.

چرا املا می‌آس؟

در کتاب املا می‌آس، ساختار تمرین‌ها به شیوه‌ای طراحی شده که گام‌به‌گام دانش‌آموز را به هدف اصلی آموزش که سواد خواندن و نوشتن است، نزدیک کند. والدین عزیز، در پایان این کتاب، کودک شما به راحتی می‌تواند متن‌ها را بخواند، درک و تلفیق و استنباط کند و خود دست به آفرینش یک متن تازه بزند. این کتاب، هم کودک را در نقش یک دانش‌آموز خلاق بخشی از دنیای آموزشی می‌کند و هم راهنمایی بارز برای والدین است تا کودکشان را در این مسیر یاری دهند.

بخشی از ویژگی‌های این کتاب که باید به آن توجه کرد:

- ۱- قابلیت شنیداری متن داستان‌ها و املاهای کتاب با استفاده از QR؛
- ۲- انواع گام پایه و مهارتی که در قالب داستان‌های زیبا نگارش و تصویرگری شده که هر کدام الگوی یادگیری و عملکرد خاص خود را داراست؛
- ۳- تقویت حافظه‌ی دیداری و شنیداری؛

۴- رویکردهای نوین آموزشی در تشخیص واژه و توانمندسازی دانش‌آموز در مهارت واژه‌سازی؛

۵- درک جمله، تشخیص جایگاه واژه در جمله و درک لذت واقعی جمله‌نویسی؛

۶- استفاده از شیوه‌های نوین متن‌خوانی و متن‌نویسی؛

۷- پیمودن گام‌به‌گام مهارت‌های بنیادین درک متن و

۸- ایجاد انگیزه، توان و شوق در دانش‌آموز برای نوشتن متن‌های خلاقانه.

شیوهی کارکرد املای آس

املای دوم آس، پیمودن گام‌به‌گام و اصولی قدم‌هایی است که به مرور کودک را در تشخیص و درک دقیق و هدفمند متن‌های مختلف و نوشتن آن‌ها توانمند می‌سازد. در این کتاب دانش‌آموز ابتدا دو گام پایه و مهارتی که هر کدام شیوهی یادگیری خاص خود را داراست تجربه می‌کند. والدین عزیز توجه داشته باشید که فایل صوتی را خودتان ابتدا یک درس به دقت گوش کنید تا از اهداف آن آگاهی یابید. توضیحات کلیدی و مهم در فایل صوتی به‌صورت کامل ارائه شده که باید آن را با دقت گوش کنید.

سطح پرسش‌های گام پایه و گام مهارتی متفاوت است. در هر گام با توجه به محتوای آموزشی از فرزند خود انتظار داشته باشید نه بیشتر از آن. نکته‌ی مهم آن‌که هرگاه احساس کردید فرزندتان بی‌حوصله یا خسته است، فایل صوتی را قطع کنید و پس از آن‌که او دوباره مهربای شنیدن شد، آن را فعال کنید.

در بخش املاهای ترکیبی - مهارتی هم کوشیده‌ایم، محیط واقعی امتحان را برای کودکان عینی‌سازی کنیم. والدین عزیز بکوشید همراه خوبی در روند یادگیری فرزندتان باشید. تمرین‌ها را برای او حل نکنید، فقط در درک بهتر آن‌ها به او کمک کنید.

من کودک خلاق‌تر می‌خواهم

- والدین عزیز از همان سال‌های اولیه‌ی کودکی تکنیک داستان‌خوانی با صدای بلند را برای کودکان اجرا کنید. کودک در سنین خردسالی به مرور واژه‌ها را جذب حافظه‌ی خلاق و پویای خود می‌کند. در این دوره حتماً از کتاب‌های مصور بزرگ و بدون متن برای آموزش استفاده کنید. کودک باید تصاویر را هم‌پای قصه درک کند.
- همیشه و هر روز برای فرزند خود قصه بخوانید: هیچ‌گاه قصه‌خوانی را متوقف نکنید؛ هنگام سفر و قبل از خواب هم برای کودک خود قصه بخوانید.
- از همان ابتدا کودک را بخشی از روند یادگیری در نظر بگیرید و سعی کنید هنگام داستان او نیز در خلق آن نقش داشته باشد؛ به مرور کودک تصاویر را در کنار کلمه‌ها می‌بیند و چشم او به آن‌ها عادت می‌کند و در ذهن ناخودآگاهش نقش می‌بندد.
- متون اطلاعاتی (متن‌های علمی) نیز در این مرحله بسیار مفید است.

فهرست مطالب

املاي دوم دبستان جمله‌نویسی و درک متن

درس
اول ۱۱

درس
دوم ۲۱

درس
سوم ۳۱

درس
چهارم ۳۹

درس
پنجم ۴۷

درس
ششم ۵۵

درس
هفتم ۶۳

درس
هشتم ۷۱

درس
نهم ۷۹

درس
دهم ۸۷

درس
یازدهم ۹۵

درس
دوازدهم ۹۹

درس
سیزدهم ۱۰۷

درس
چهاردهم ۱۱۵

درس
پانزدهم ۱۲۳

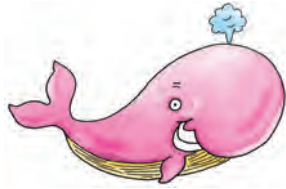
درس
شانزدهم ۱۳۱

درس
هفدهم ۱۳۹

نارنج
و
ترنج ۱۴۸

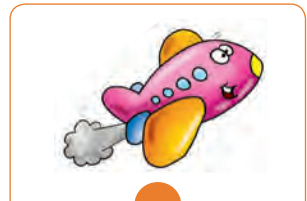
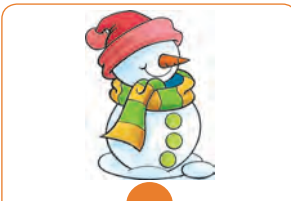
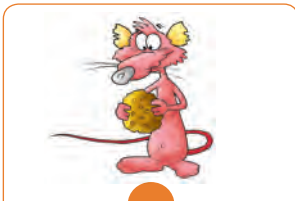
یادآوری

● اسامی تصاویر زیر را بنویس و به ترتیب حروف الفبا مرتب کن.

کلمات به ترتیب حروف الفبا:

● با دقت به تصاویر نگاه کن و اسم هر کدام را زیر خودش بنویس و جمله‌ها را کامل کن.

◆ در لانه‌اش پنیر می‌خورد.

◆ آرش در زمستان یک _____ زیبا درست کرد.

◆ ماهان با _____ به مشهد سفر کرد.

◆ روی درخت یک کندو ساخت.

● دور تصویری که شبیه تصاویر دیگر نیست، خط بکش و با آن یک جمله‌ی بامزه بنویس.

گاج

املاي دوم دبستان

جمله ←

درس اول

کتابخانه‌ی کلاس ما

داینی، یک دایناسور بامزه و باهوش است. او امروز به مدرسه رفته است. نترسید! داینی به مدرسه‌ی دایناسورها می‌رود. در یک روز زیبای پاییزی که باد خنک و ملایمی در دشت دایناسورها می‌وزید، داینی قدم به مدرسه گذاشت. دودو، پرنده‌ی خوش صدا روی شاخه‌ی درخت آواز می‌خواند. صدای پرندگان دیگری هم به گوش می‌رسید. وقتی داینی به مدرسه رسید، بچه‌دایناسورهای دیگر در ردیف‌های منظم نشسته بودند. داینی به آموزگار و بچه‌ها سلام کرد. معلم هم با داینی سلام و احوال‌پرسی کرد. آموزگار، یک دایناسور مهربان بود. او یک پاکت که پر از کاغذ رنگی بود به سمت داینی گرفت و از او خواست یکی را بردارد. دایناسور کوچولو یک کاغذ رنگی برداشت. او رنگ سبز را انتخاب کرده بود. بچه‌دایناسورها به صورت گروهی نشسته بودند. داینی هم به سمت گروه سبز که دو دایناسور عضو آن بودند، رفت. داینی به دوستان تازه‌اش سلام کرد. اسم دوستان تازه‌ی دایناسور کوچولو، شوشو شکمو و کوکو کنجکاو بود. آن‌ها هم با داینی سلام و احوال‌پرسی کردند.

آموزگار از بچه‌ها پرسید: «عزیزانم اگر درباره‌ی چیزی پرسش داشتید، چگونه پاسخ آن را پیدا می‌کنید؟» دایناسورها با هم گفت‌وگو کردند و پیشنهاد خود را روی کاغذ نوشتند. نماینده‌ی گروه قرمز بلند گفت: «مجله می‌خوانیم.» نماینده‌ی گروه آبی که یک دایناسور چاق و عینکی بود، از روی برگه‌ی توی دستش خواند: «باید کتاب بخوانیم. پاسخ هر پرسشی توی کتاب است.» نماینده‌ی گروه نارنجی هم رایانه را پیشنهاد داد. داینی هم به نمایندگی از گروه سبز، با صدای بلند افراد دانا را پیشنهاد داد. شوشو شکمو بلند گفت: «البته قبلش باید یک شکم سیر ناهار نوش جان کرده باشی.» اعضای گروه‌ها خندیدند. آموزگار هم خندید. آموزگار از بچه‌ها تشکر کرد و رو به کلاس گفت: «بچه‌ها، برای پیدا کردن پاسخ هر پرسش باید همیشه کتاب بخوانید. می‌توانید از هم‌فکری و مشورت بزرگ‌ترها استفاده کنید. کتاب‌های مفید را باید در کتابخانه پیدا کنید.» کوکو کنجکاو گفت: «ما هم می‌توانیم در کلاس کتابخانه داشته باشیم؟» آموزگار با صدای مهربانی گفت: «بله!»

اول خوب فکر کن و بعد جواب بده.

● بچه‌دایناسورها در پاسخ آموزگارشان چه پیشنهادهایی دادند؟

● آیا تو هم در خانه یا کلاس خود کتابخانه داری؟ کتابخانه‌ی خود را چگونه ساخته‌ای؟

● اسم دوتا از کتاب‌هایی را که خیلی دوست داری بگو و داستانش را برای مامان و بابا تعریف کن.

ماهان به همراه هم کلاسی‌هایش در صف‌های منظم ایستاده بودند. باد خنک و ملایم پاییزی می‌وزید. تازه تابستان تمام شده بود و روزهای مدرسه از راه رسیده بود. بچه‌ها با اجازه‌ی ناظم به کلاس رفتند. چند دقیقه بعد آموزگار به کلاس آمد. در دست آموزگار یک پاکت عجیب بود. آموزگار با بچه‌ها سلام و احوال‌پرسی کرد. صدای پرندگان از حیاط مدرسه به گوش می‌رسید. ماهان آهسته به دوستش آرتین گفت: «صدای بلبل است!» آرتین گفت: «نه، صدای قناری است!» آموزگار رو به کلاس گفت: «بچه‌ها گوش کنید! در این پاکت کاغذهای رنگی هست. نماینده‌ی هر گروه بیاید و یک رنگ را انتخاب کند.» ماهان و آرتین کاغذ رنگی صورتی را انتخاب کردند. بچه‌ها به صورت گروهی و منظم سر جای خود نشستند.

آموزگار رو به آرش گفت: «اگر یک پرسش داشته باشی، چگونه پاسخ آن را پیدا می‌کنی؟» آرش به فکر فرو رفت. آموزگار ادامه داد: «بچه‌ها به این موضوع فکر کنید و پیشنهاد خود را روی برگه بنویسید.» بچه‌ها به صورت گروهی با هم گفت‌وگو و مشورت کردند و پیشنهادهای خود را روی برگه نوشتند.

نماینده‌ی گروه قرمز گفت: «مغازی آقا اردشیر کنار مدرسه کلی مجله دارد. پاسخ هر پرسشی آنجاست.» کاوه که نماینده‌ی گروه آبی بود، گفت: «رایانه آقا.»

یک پسر قدبلند که نماینده‌ی گروه نارنجی بود هم افراد دانا را پیشنهاد داد و گفت: «بابابزرگ من هر چیزی را که از او بپرسی پاسخش را بلد است.»

آرتین و ماهان هم، هم‌صدا گفتند: «آقا کتاب! توی کتاب هر چیزی که دنبالش باشی پیدا می‌شود.» آموزگار با لحن مهربانی از بچه‌ها تشکر کرد و گفت: «پاسخ‌های شما همه درست بود، اما یادتان باشد که همه‌ی نوشته‌های مجله، رایانه و کتاب برای شما مفید نیست. شما باید با مشورت و هم‌فکری بزرگ‌ترها کتاب‌های مفید و مناسب انتخاب کنید و بخوانید.»

امین گفت: «من در خانه یک کتابخانه دارم.»

آموزگار گفت: «آفرین پسر! همه باید در خانه‌شان یک کتابخانه داشته باشند. ما هم با همکاری هم یک کتابخانه برای خودمان در کلاس درست می‌کنیم.»

جاهای خالی را پر کن.

آموزگار با لحن مهربانی از بچه‌ها _____ کرد.

آموزگار از بچه‌ها خواست _____ خود

را روی یک برگه بنویسند.

_____ باید با هم‌فکری و

بزرگ‌ترها، کتاب‌های مفید انتخاب کرد.

سلام دوستم!

کُربک از خانه‌ی درختی‌اش دل‌کنده و به دریا آمده و مشغول ماهی‌گیری است. کلمه‌های **قرمز** و **سبزی** که در داستان‌های قبل خواندی و به یاد می‌آوری جلوی پلکان‌ها و مرغان دریایی بنویس.

.....

.....

.....

کلمه‌های جدیدی را که در حباب‌ها می‌بینی رنگ کن.

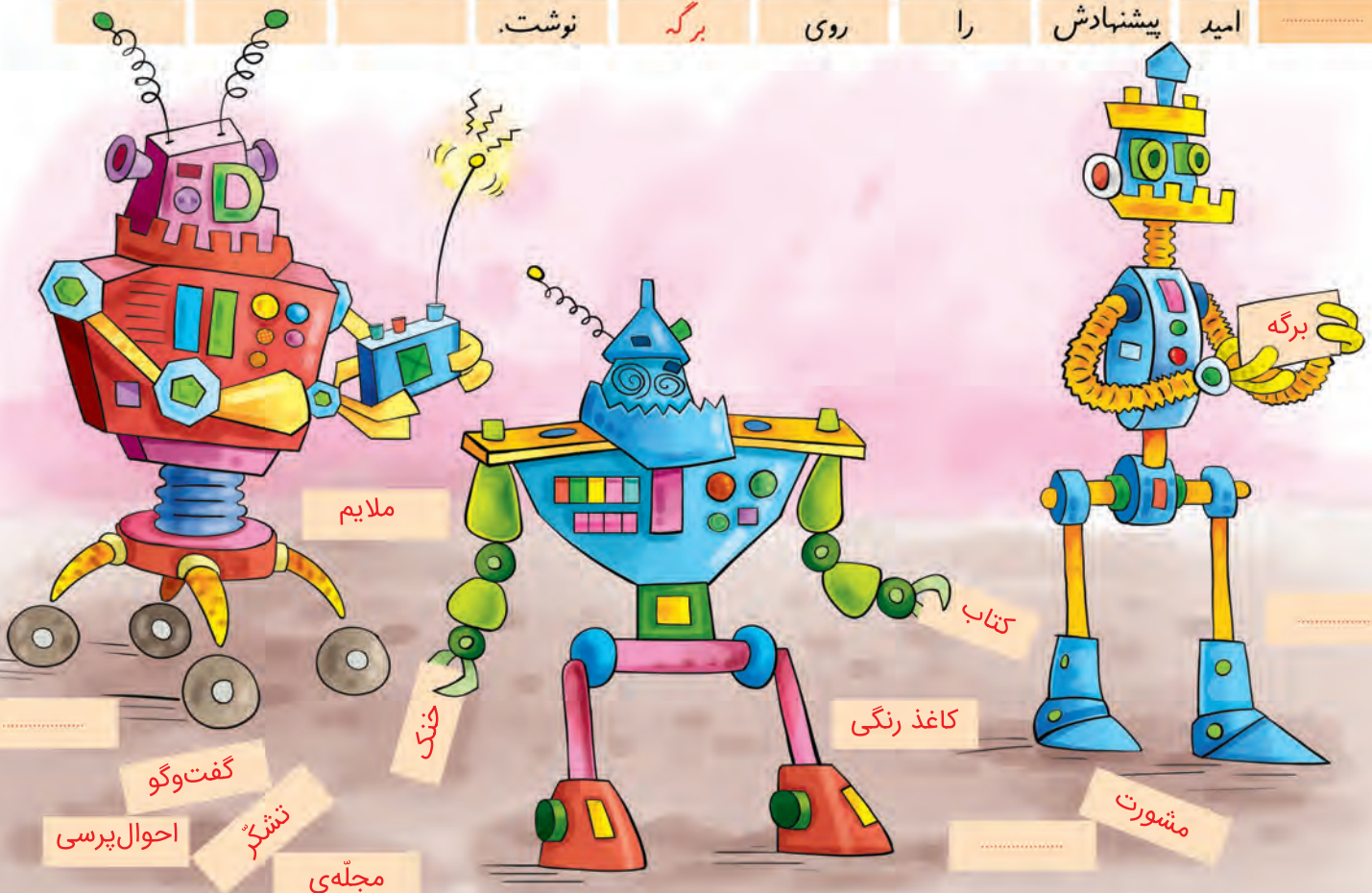

داینی به همراه ربات‌های شگفت‌انگیز مشغول ساختن یک خانه‌ی آجری زیبا هستند. به داینی و ربات‌ها کمک کن خانه‌ی زیباتری بسازند. با توجه به کلمه‌های **قرمز**، ردیف‌ها و نقطه‌چین‌های خانه‌ها را کامل کن.

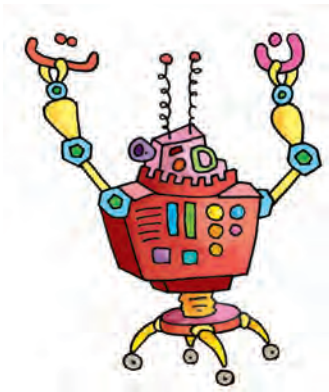
راستی برای ربات‌های شگفت‌انگیز هم خودت اسم انتخاب کن و در نقطه‌چین‌هایی که زیر هر ربات هست، بنویس.

.....	باد		پاییزی	می‌وزید.
.....	هوا	ملایم	بود.	
.....	من	با	بابابزرگ	مهربانم
.....	بچه‌ها	با	هم	گفت‌وگو کردند.
.....	آرش	با		کاردستی درست کرد.
.....	من	مجله‌ی	کودکان	می‌خوانم.
.....	مامان	هر	شب	برایم
.....	در کارها	باید	با	افراد
.....	من	همیشه	از	پدرم
.....	امید	پیشنهادش	را	روی
.....				نوشت.

واژه‌سازی

● به ربات شگفت‌انگیز کمک کن تا با ترکیب‌های زیر، واژه‌ی جدید بسازد.

_____ = خانه + ای	_____ = هم + فکر
_____ = برگه + ای	_____ = هم + سفر
_____ = ستاره + ای	_____ = هم + کار
_____ = لانه + ای	_____ = هم + نشین

● به کُربک کمک کن واژه‌های درهم‌ریخته را مرتب کند.

_____ = س خ ا پ	_____ = ت ش م و ر
_____ = د پ ش ه ی ا ن	_____ = ظ م ن م

● به کُربک کمک کن جاهای خالی را پر کند و یک واژه‌ی جدید بسازد.

احو..... ل پر..... سی فـت وگو م..... ید اغـذ رن..... سی

● بازی‌های کُربک کوچولو

چند کلمه بنویس که اگر نقطه‌های آن را جابه‌جا و یا کم و زیاد کنی، یک کلمه‌ی جدید ساخته شود.

مثال: ببر - نبر - پبر - تبر

_____	۱
_____	۲
_____	۳

گاج

املاي دوم دبستان

۱۶

جمله‌سازی

● به داینی کمک کن این کلمه‌ها را مرتب کند و بنویسد.

● آرش - نوشت - بچه‌ها - پیشنهادات - را - برگه - روی

● تصمیم - گفت‌وگو - آن‌ها - کردند - با - گرفتند - هم - و

● داینی کوچولو، مشق‌هایش را نوشته، لطفاً بین آن‌ها را درست نوشته یا نه. دور کلمه‌ی اشتباه خط بکش.

● من با حکماری دوستم یک کتابخانه‌ی زیبا ساختم.

● من با دوستم سلام و احوال‌پرسی کردم.

● پشت جنگل سرسبز، کوه‌ای بزرگ و زیبا وجود دارد.

● داینی در جمله‌های زیر چند جای خالی گذاشته، جاهای خالی را پر کن تا داینی حساب

کار دستش بیاید که شما خیلی زرنگ و باهوشی.

● هوا _____ بود و باد خنک پاییزی _____.

● با هم‌فکری و _____ می‌توان به پرسش‌ها _____ داد.

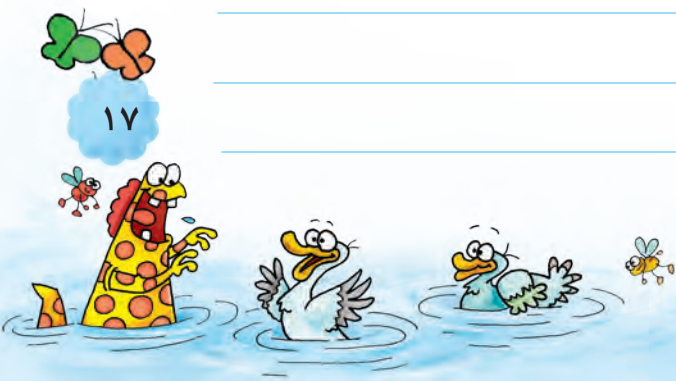
● داینی حوصله‌اش سر رفته، لطفاً به این دایناسور بازیگوش کمک کن جمله‌سازی کند.

● کتاب، داستان، مفید: _____

● خنک، پاییز: _____

● تشکر، آموزگار: _____

● مشورت: _____

بخوان و بنویس

داستان‌های دایناسور و مدرسه‌ی ما را بخوان و کلمه‌هایی را که نشانه‌های «ه - ه - ه - ه» دارند، پیدا کن و بنویس.

داستان‌های دایناسور و مدرسه‌ی ما را بخوان و زیر هر نشانه، کلمه‌ی مربوط به آن را پیدا کن و بنویس.

ظ	ز	ص	غ

جمله‌ها را بخوان و دور کلمه‌ی درست خط بکش.

۱. بچه‌ها پیشنهادات خود را روی برگ نوشتند.
تشکر

۲. ماهان و آرتین در صف‌های ملایم ایستاده بودند.
منظم

یکی از کلمه‌های درون کمانک را انتخاب کن و بنویس.

۱. هر گروه، _____ داشت. (نابینده‌ی - نابینده‌ای)

۲. لک‌لک روی درخت بود. (لانه‌ی - لانه‌ای)

۳. کوچکی یک برگ به لانه بُرد. (مورچه‌ی - مورچه‌ای)

۴. خرس به _____ رسید. (رودخانه‌ی - رودخانه‌ای)

متن زیر را بخوان. جاهای خالی را پر کن.

بلبل روی درخت _____ زیبایی ساخته بود. یک روز کبوتر، لانه‌ی بلبل را دید و گفت: «عجب _____!

این را چه‌طور ساخته‌ای؟» بلبل گفت: «با شاخه‌های درخت ساختم. کنار درخت _____ پر آبی است.

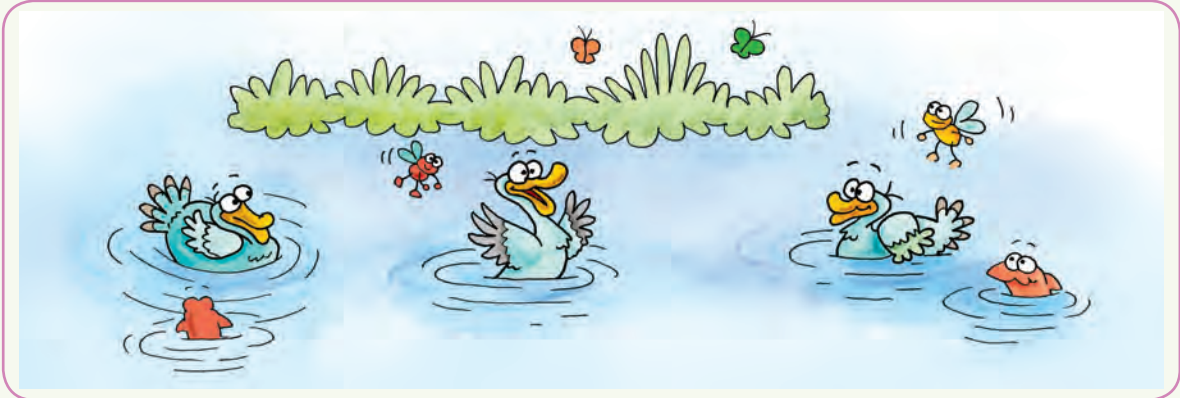
مراقب باش.» کبوتر کنار درخت، _____ را دید. این _____ پر آب از جنگل سرسبز می‌گذشت.

کبوتر هم دلش می‌خواست برای خودش _____ داشته باشد. او شاخه‌های درخت را با نوکش برداشت و

زیبا ساخت.

متن نویسی

● متن زیر را بخوان و جاهای خالی را پر کن.

روباه و اردک‌ها

در برکه‌ای زیبا سه اردک شنا می‌کردند. هوا بود و باد پاییزی می‌وزید. اردک زرنگ از دور یک حیوان عجیب دید که به برکه نزدیک می‌شود. از درختان جنگل به گوش می‌رسید. اردک زرنگ آن حیوان عجیب را به دوستانش نشان داد. اردک تنبل و اردک تپل با تعجب به آن حیوان که دم دراز و زیبایی داشت نگاه کردند. آن حیوان به آب برکه نزدیک شد. اردک زرنگ داد زد: «تو کی هستی؟» آن حیوان گفت: «من اردک جنگلی هستم. از آب بیرون بیایید و با هم بازی کنیم.» اردک تپل و اردک تنبل خوش حال شدند، اما اردک زرنگ از دندان‌های تیز آن حیوان ترسید و با دوستانش آهسته کرد و داد با هدهد که از جنگل بود مشورت کنند. اردک زرنگ، هدهد را صدا زد و خود را از او پرسیدند. هدهد همین که نگاهش به آن حیوان افتاد، داد زد: «فرار کنید. زود از اینجا دور شوید. این روباه مکار است.» اردک‌ها از هدهد کردند و بال‌بال زنان دور شدند و روباه دماغ سوخته هم دست خالی به جنگل برگشت و نتوانست اردک‌ها را شکار کند.

● با کلمه‌های زیر، جاهای خالی را پر کن.

به صورت گروهی - افراد دانای - پاسخ - مشورت

پونه و دونه

پونه و دونه، دُرْدانه‌های مامان خرگوشه هستند. این دو خرگوش همیشه با هم در کارها و هم فکری می‌کنند. پونه و دونه کارهای خود را انجام می‌دهند. اگر آن‌ها پرسشی را بلد نباشند، از مامان خرگوشه می‌پرسند. مامان خرگوشه از جنگل درختان گردو است.

املاي ترکیبی - مهارتی

● کلمه‌های پایه

ملایم - پرندگان - نظم - احوال‌پرسی - گروهی - پاسخ - پرسش - گفت‌وگو - پیشنهاد - نماینده - رایانه -
مجله - ویژه - خودمان - مفید - هم‌فکری - مشورت - آفرین - بزرگ‌ترها - راه‌ها

● گوش کن و بنویس.

آموزگار بعد از سلام و احوال‌پرسی از بچه‌ها از آن‌ها خواست یک برگه کاغذ رنگی از داخل پاکت بردارند و هر یک به صورت گروهی کار کنند. او به بچه‌ها گفت: «حالا اگر پرسشی داشته باشید، پاسخ آن را چه‌طور پیدا می‌کنید؟» هر یک از گروه‌ها یک پاسخ پیشنهاد داد.

نماینده‌ی گروه اول گفت: «ما پاسخ خود را در کتاب پیدا می‌کنیم.»

گروه دیگر هم گفت: «ما در مجله به پاسخ خود می‌رسیم.»

گروه‌های دیگر هم رایانه و مشورت با افراد دانا را پیشنهاد دادند.

آموزگار گفت: «به نظر شما هر نوشته‌ای در کتاب یا مجله یا رایانه مفید است؟»

امید گفت: «ما باید مجله‌های ویژه‌ی خودمان را بخوانیم.»

آموزگار گفت: «آفرین بچه‌های عزیز. شما با هم‌فکری و مشورت راه‌های خوبی برای پیدا کردن پاسخ گفتید. ما باید کتاب

مناسب خودمان را بخوانیم. در انتخاب کتاب مفید و خوب باید از بزرگ‌ترها یمان کمک بگیریم. ما امسال می‌خواهیم یک

کتابخانه‌ی کوچک در کلاس بسازیم.»

بچه‌ها خیلی خوش حال شدند.

● ترکیب‌های پلکانی

باد خنک - روز پاییزی - صدای پرندگان - برگه کاغذ رنگی - به صورت گروهی - بچه‌های عزیز - نماینده‌ی گروه

اول - مجله‌های ویژه - کتاب مناسب - کتاب مفید و خوب - کتابخانه‌ی کوچک

● نردبانی‌های متن

داینی - دایناسور - باهوش - خوش صدا - منظم - کنجکاو - عینکی - چاق - نمایندگی - ناظم - حیاط - لحن - همکاری

ماجراهای بامزه

برای تصویر زیر یک داستان بنویس. برای نوشتن داستان از کلمه‌های جدید ده درس قبل بیشتر استفاده کن. سپس به فایل صوتی گوش کن و داستان ما را هم بشنو.

درس سیزدهم

ایران زیبا

ایران زیبای ما

ایران پر از دیدنی‌های بسیار است: دشت‌های سرسبز، کوه‌های زیبا، جنگل‌های انبوه و خوش‌رنگ، زیارت‌گاه‌ها و بناهای قدیمی.

مردان و زنان ایران همیشه تلاش کرده‌اند ایران را از خطر دشمنان حفظ کنند. این مردان و زنان پرتلاش و باایمان بارها در برابر حمله‌های دشمن ایستاده‌اند. ایران، یکی از زیباترین کشورهای جهان است.

حرم امام هشتم که در مشهد قرار دارد، زیارت‌گاه مهم ایران است و هر سال جمعیت زیادی برای زیارت به آنجا می‌روند.

اگر به تهران بروید، قلّه‌ی بلند دماوند را آنجا می‌بینید که از دور سر در ابرها دارد. برج میلاد هم در تهران است و بسیار زیباست.

تا به حال به شیراز رفته‌اید؟ آرامگاه حافظ و سعدی در آنجاست. این شاعران بزرگ، شعرهای زیبایی دارند.

ارگ بم در کرمان، آرامگاه فردوسی در توس، بیستون در کرمانشاه، سی‌وسه‌پل در اصفهان و تخت جمشید در مرو دشت فارس از دیگر جاهای زیبا و دیدنی ایران است.

یادمان باشد ما باید از این بناهای زیبا و دوست‌داشتنی مواظبت کنیم و مراقب باشیم آسیبی به آن نرسد.

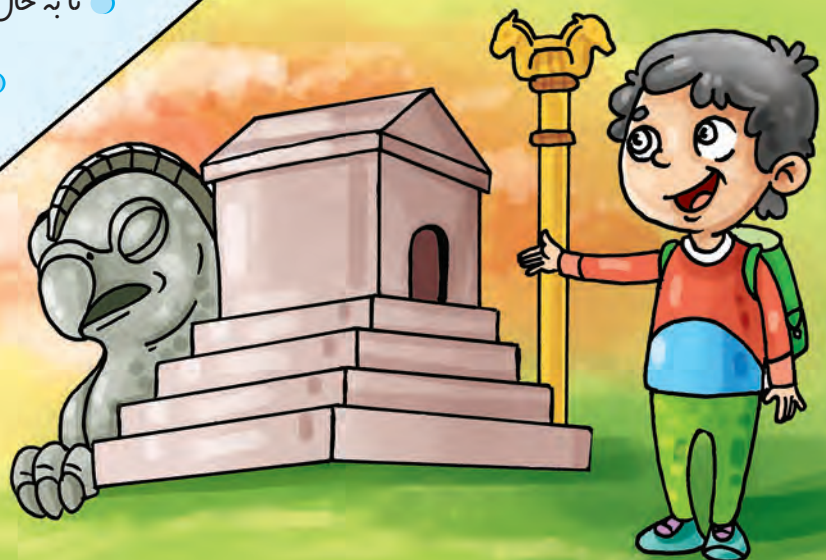
اول خوب فکر کن و بعد پاسخ بده.

● ارگ بم در کجاست؟

● تا به حال به کرمانشاه رفته‌ای؟ بناهای قدیمی آن را بگو.

● اسم چند کوه و دشت در ایران را بنویس.

معلم به نقشه‌ی بزرگ روی تخته‌سیاه اشاره کرد و گفت: «بچه‌ها، این نقشه‌ی کشور ما ایران است.»

بهمن گفت: «آقا من هم یک نقشه مثل این در اتاقم روی دیوار زده‌ام.»

معلم گفت: «آفرین پسر خوبم. ایران پر از دیدنی‌های بسیار است.»

بهمن دوباره گفت: «آقا! برادر من ایرانگرد است. او همه‌جای ایران را گشته است. برادرم می‌گوید دشت‌ها، کوه‌ها،

جنگل‌ها، زیارت‌گاه‌ها و بناهای قدیمی زیادی در ایران هست.»

معلم با لبخند گفت: «بله، بهمن راست می‌گوید. ایرانگرد، یعنی کسی که ایران را می‌گردد. در شهرهای

ایران، دیدنی‌های بسیاری است. در شیراز آرامگاه سعدی و حافظ است. در توس هم آرامگاه شاعر بزرگ ما

یعنی فردوسی است. اگر به اصفهان بروید سی‌وسه پل را می‌بینید.» معلم به خط سبز بالای نقشه اشاره کرد

و گفت: «اینجا هم ماسوله است. جنگل‌های اینجا خیلی زیباست. آرش، تو بگو ارگ بم در کجاست؟»

آرش گفت: «آقا، کرمان! کرمان خیلی زیباست. بناهای قدیمی زیادی در این استان است.»

معلم گفت: «آفرین، پسر خوبم!» معلم به سمت غرب نقشه اشاره کرد و گفت: «اینجا کرمانشاه است.

بیستون در این شهر است.»

سهراب گفت: «آقا تخت‌جمشید کجاست؟» بهمن دستش را بالا برد. معلم گفت: «بهمن تو

می‌دانی؟»

بهمن گفت: «بله آقا. تخت‌جمشید در مرودشت فارس است. ما پارسال به آنجا

رفتیم.» معلم گفت: «بله درست است. حالا کی می‌داند بزرگ‌ترین قلعه‌ی ایران

کجاست؟» اسفندیار گفت: «آقا دماوند است. تازه پارسال که به تهران رفتیم

به برج میلاد هم سر زدیم. خیلی قشنگ بود.» معلم گفت: «آفرین به

شما بچه‌های خوب. بله، ایران پر از دیدنی‌های جالب است. امروز

که به خانه رفتید، درباره‌ی یک جای دیدنی ایران تحقیق کنید

و فردا آن را برای بقیه بگویید.»

جاهای خالی را پر کن.

● تخت‌جمشید در _____ است.

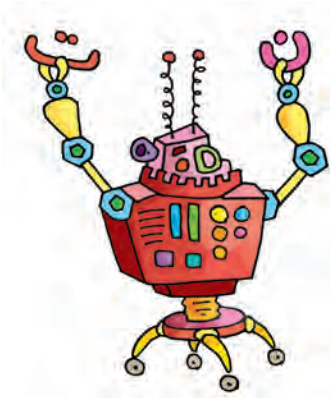
● دماوند، _____ است.

● در ایران _____ بسیاری وجود دارد.

● در _____ کرمانشاه است.

واژه‌سازی

● به ربات‌های شگفت‌انگیز کمک کن تا با ترکیب‌های زیر، واژه‌ی جدید بسازند.

● مرد + ان = _____
 ● دلیر + ان = _____
 ● زن + ان = _____
 ● بزرگ + ان = _____
 ● دلاور + ان = _____
 ● درخت + ان = _____
 ● کوه + ها = _____
 ● چشمه + ان = _____

● به ربات‌های شگفت‌انگیز کمک کن تا واژه‌های جدید بسازند.

● پناه + گاه = _____
 ● دانش + گاه = _____
 ● زیارت + گاه = _____
 ● آزمایش + گاه = _____
 ● نایش + گاه = _____
 ● گذر + گاه = _____
 ● کار + گاه = _____
 ● پژوهش + گاه = _____

● به ربات‌های شگفت‌انگیز کمک کن تا روی کلمه‌ها نقطه بگذارند.

● محمّد در مروتسب فارس اسب.

● دسب‌ها، کوه‌ها و جنگل‌ها و ربارب‌گاه‌ها و ساهای قدسی ربادی در ابران هسب.

● به گُرَبک کمک کن واژه‌های درهم‌ریخته را مرتّب کند.

گ ا ر = _____
 م ر ک ن ا = _____
 ظ ف ا ح = _____
 ا ف س ر = _____
 د ن و م ا د = _____
 ت ز ی ا ر = _____

● به گُرَبک کمک کن جاهای خالی را پر کند و یک واژه‌ی جدید بسازد.

_____ م ل ه =
 _____ ا ف ه ا ن =
 _____ س _____ د ی =

گاج

املاي دوم دبستان

جمله‌سازی

● به داینی کمک کن این کلمه‌ها را مرتب کند و جمله بسازد.

۱ است - ایران - زیبای - ما - کشور - اسم

۲ سفر - قسمت‌های - ایران - به - مختلف - کرده‌ام - من

● داینی کوچولو، مشق‌هایش را نوشته، لطفاً ببین آن‌ها را درست نوشته یا نه. دور کلمه‌ی

اشتباه خط بکش. اگر اشتباه نوشته، آن را درست بنویس.

● غله‌ی دماوند در تهران است.

● ماصوله در شمال ایران است.

● داینی در جمله‌های زیر چند جای خالی گذاشته، جاهای خالی را پر کن تا او حساب

کار دستش بیاید که شما خیلی زرنگ و باهوشی.

● ارگ بم در _____ است.

● سی‌وسه پل در _____ است.

● داینی حوصله‌اش سر رفته، لطفاً به این دایناسور بازیگوش کمک کن جمله‌سازی کند.

● ایران، دیدنی‌های، کشور:

● بیستون، کرمانشاه:

● برج میلاد، تهران:

● بناهای قدیمی:

بخوان و بنویس

● داستان‌های ایران زیبای ما و ایرانگردی را بخوان و کلمه‌هایی را که نشانه‌ی «ها» و «ان» دارند، پیدا کن و بنویس.

● کلمه‌هایی که نشانه‌ی «ها» دارند:

● کلمه‌هایی که نشانه‌ی «ان» دارند:

● داستان‌های ایران زیبای ما و ایرانگردی را بخوان و اسم‌هایی که نشانه‌ی «گاه» دارند، بنویس.

● جمله‌های زیر را با توجه به کلمه‌ی داخل کمانک دوباره بنویس.

● هر مرد و زن (مردان و زنان) دلیری از ایران دفاع می‌کند.

● گلدان (گلدان‌ها) زیبا روی لبه‌ی حوض بود.

● فیل (فیل‌ها) از رودخانه آب نوشید.

● فرارز به نایشگاه (نایشگاه‌ها) نقاشی سرزد.

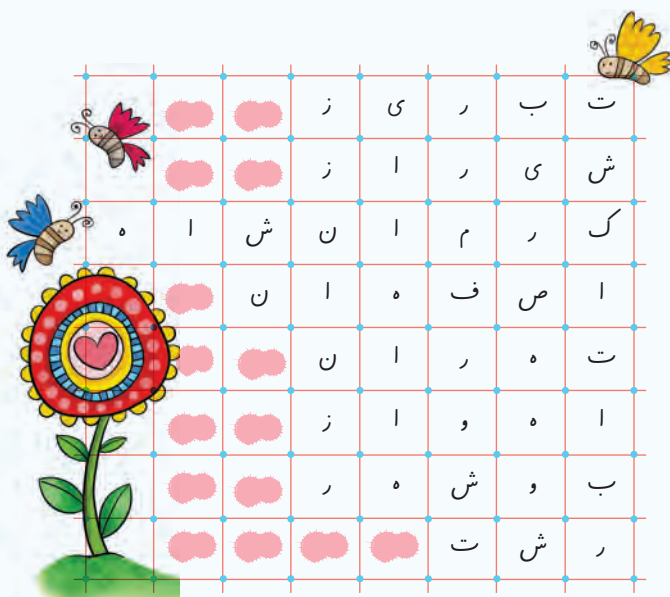
● جمله‌های زیر را کامل کن.

● گردشگاه جایی است که به محلّ آزمایش می‌گویند.

● ورزشگاه جایی است که به محلّ زیارت می‌گویند.

● پناهگاه جایی است که به محلّ آموزش می‌گویند.

● برای پاسخ‌های جدول، یک جمله بنویس.

۱

۲

۳

۴

۵

۶

۷

۸

متن نویسی

● جاهای خالی را با کلمه‌های زیر پر کن.

ایران - مرو دشت - بناهای قدیمی - فارس

سفر به تخت جمشید

مرضیه خیلی _____ را دوست دارد. او پارسال به _____ استان _____ رفت. او به _____ رفت تا به تخت جمشید سر بزند. تخت جمشید یکی از مهم‌ترین بناهای قدیمی _____ است. مرضیه، خیلی تخت جمشید را دوست دارد. اینجا روزگاری یکی از مهم‌ترین جاهای دنیا بوده است.

● متن زیر را با کلمه‌های جدیدی که در این درس یاد گرفته‌ای کامل کن.

راهنمای گردشگری

امیر، راهنما است. او آدم‌هایی را که از کشورهای دیگر به ایران می‌آیند به جاهای _____ ایران می‌برد. آن روز دو نفر از فرانسه آمده بودند. قرار بود امیر آن‌ها را به ارگ کریم خان در _____ ببرد. وقتی آن‌ها به طرف ارگ راه افتادند، امیر رو به گردشگران خارجی گفت: «در ایران _____ قدیمی بسیار هست.

در همین شیراز بازار وکیل، حمام وکیل، باغ ارم و _____ و جاهای دیگر هم وجود دارد. ما امروز قرار است به ارگ کریم خان برویم.» آن روز امیر درباره‌ی ایران و زیبایی‌ها و تاریخ با ارزش آن خیلی حرف زد. گردشگران از اینکه به این کشور زیبا آمده بودند، خوش حال بودند.

املاي ترکیبی - مهارتی

● کلمه‌های پایه

ایران - دشت - کوه - جنگل - زیارت‌گاه - بنا - حمله - بالایمان - دماوند - برج میلاد - شیراز - حافظ - سعدی
ارگ بم - کرمان - بیستون - کرمانشاه - سی‌وسه‌پل - اصفهان - تخت‌جمشید - مرو دشت - فارس - قلّه - ماسوله - افتخار

● گوش کن و بنویس.

در ایران دیدنی‌های بسیار است. ایران، خانه‌ی بزرگ ماست. در ایران دشت‌ها، کوه‌ها و زیارت‌گاه‌ها و بناهای قدیمی زیادی هست. گاهی دشمن به سرزمین ایران حمله کرده است. زنان و مردان بالایمان در مقابل دشمن ایستاده‌اند.

در ایران جاهای بسیاری برای دیدن وجود دارد. اگر به اصفهان رفتی، به سی و سه پل برو. بیستون در کرمانشاه هم خیلی دیدنی است. اگر به شمال ایران سفر کردی، ماسوله‌ی گیلان را فراموش نکنید.
تا به حال به کویر رفته‌ای؟ کرمان خیلی دیدنی است. ارگ بم کرمان را فراموش نکنید.
اگر روزی به شیراز رفتی، به آرامگاه حافظ و سعدی برو. در مرو دشت فارس هم تخت‌جمشید یادت نزود.
در ایران قسمت‌های زیبای زیادی هست. مهم‌ترین زیارت‌گاه در ایران، حرم امام هشتم است.

● ترکیب‌های پلکانی

خانه‌ی بزرگ - دیدنی‌های فراوان - بناهای قدیمی - مردان و زنان ایرانی - حمله‌ی دشمنان - قسمت‌هایی از ایران -
حرم امام هشتم (ع) - آرامگاه حافظ - قلّه‌ی زیبا - ماسوله‌ی گیلان - ارگ بم کرمان - بیستون کرمانشاه - سی‌وسه‌پل

● نردبانی‌های متن

انبوه - زیباترین - خوش‌رنگ - تخته‌سیاه - نقشه - خط - غرب - تحقیق

نارنج و ترنج

آفتاب در جنگل آبشار رنگین کمان هنوز می‌درخشید. مورچه‌های زبل به لانه‌های قارچی شان برمی‌گردند. موجی یک گل قاصدک در دست گرفته و با مرمر مرموز پیچ می‌کند.

آن‌ها روی شاخه‌ی کوچکی که روی زمین افتاده، نشسته‌اند.

مرمر با انگشت دوبار به شاخک‌هایش می‌زند و آهسته می‌گوید: «بین موجی، با

چشم‌های خودم دیدم. خیلی دراز و ترسناک بودند. فکر کنم موجودات فضایی بودند.»

صدایی از پشت درخت به گوش می‌رسد: «خُب، باید خیلی مراقب باشیم!» و مورچه‌ی بازگوشی بین موجی و مرمر می‌نشیند. بله، دردر است.

مرمر به دردر چشم‌غره می‌رود. دردر زبانش را دور دهانش می‌چرخاند و لبخند می‌زند.

بن‌بن باهوش و تک‌تک همراه سوسکی‌های باربر که رویشان کلی دانه‌ی گندم انبار شده، هم از راه می‌رسند.

دردر مثل فشفشه داستان را برای بن‌بن و تک‌تک تعریف می‌کند.

بن‌بن انگشت‌هایش را بین شاخک‌هایش می‌گذارد و فکر می‌کند.

تک‌تک با ترس و لرز می‌گوید: «لابد پیس پیسک‌ها بودند... وای نه! وای!» و دست‌های مرمر را می‌گیرد.

بن‌بن می‌گوید: «نه، عنکبوت‌های پیس پیسک این شکلی نیستند!»

موجی از روی شاخه بلند می‌شود و می‌گوید: «بهتر است به جای ترسیدن

برویم ببینیم ماجرا چیست. مرمر، آن‌ها را کجا دیدی؟»

